

Славица Јовановић

*Алфабет
љубави*

*Филиј Вишњић
Књижевна заједница Пожаревац*

2020

Љубици и Каџарини

Садржај

<i>Љубици</i>	9
<i>Песма за једну девојчицу</i>	10
<i>Једна ноћ без тебе</i>	11
<i>Цицелице</i>	13
<i>Пчелиња мајица</i>	14
<i>Нојавице дейињсџва</i>	15
<i>Љубици</i>	16
<i>Одграсјање</i>	17
<i>Ваведене</i>	18
<i>Чаробни бреј</i>	21
<i>Нежносџи моја</i>	23
<i>Боја сџвари</i>	24
<i>Нови кафџћ</i>	25
<i>Замак обасјан сунцем</i>	26
<i>Ефекаџ лейџира</i>	27
<i>Ти си моја љубав</i>	28
<i>Бели анђео и џи</i>	29
<i>Ти си мој храм</i>	31
<i>Грамаџика љубави</i>	32
<i>Љубавна џесма за Љубицу</i>	33

<i>Песма народна</i>	34
<i>Моја Русија</i>	35
<i>Комеџа</i>	36
<i>Љубав љубави</i>	37
<i>Добри дух Божића</i>	38
<i>За Каџарину</i>	40
<i>Знаш ли, Каџарина</i>	43
<i>Девојке џролазе</i>	45
<i>Каћа</i>	46
<i>Сан</i>	48
<i>Оџвори џрозоре</i>	49
<i>Твоја неумиџна коса</i>	51
<i>Каџарини</i>	52
<i>Преображење</i>	54
<i>Свеџа Екаџарина</i>	55
<i>Ана Дудаш</i>	
<i>У средишњу освиџа лирскео израза</i>	59
<i>Радомир Андрић</i>	
<i>Поезија џуна милошџе и блајосџи</i>	63
<i>Белешка о ауџору</i>	69

једну девојку
(вудуца)

мој Боже,
мој Боже,
ваша мамо кревету
шам што девојку
а моим златним мавица
Минијен те по одли раи
се мекко ми

Љубици

Плаво око у пресеку времена,
вечност у пазуху лабуда,
њеној пути што мирише
на млеко, на пудер од малина
и теме умиљатог јагњета.

Меко, најмекше је: твој врат,
твоје ручице, твоји образи од ружице
и коса златна као у малих купидона
што стрелама гађају тако
да те је већ заволео свако.

Осмеху недужни, стрехо од трепавица,
кућо моја од свиле и скерлета,
вишњо сочна уместо усана,
јутрос мени отвараш двери дана,
голубице најнежнија, топла од сања.

Песма за једну девојчицу

(Љубици)

Мили мој Боже,
лепи мој Боже,
спаваш на моме кревету
и имаш тело девојчице
са малим златним маљицама.
Милујем те по облим раменима
док се мешкољиш
у јутарњем сну
и љубим
твој носић прћасти
који се често дури.
Мили мој Боже,
пробуди се, дан је,
хајдемо да хватамо
мале авионе.

Једна ноћ без тебе

(Љубици)

Ноћас не спаваш крај мене
на наша два спојена кревета.
Тишина је, нестају из слуха полако
панегирици са управо завршене
књижевне вечери.

Узимам књигу пуну љубавних стихова,
а ко би рекао да их је писао
милиционер у пензији.

Необично је, али ти ћеш се брзо вратити
и наставити да се окрећеш у сну
и гураш ме својим малим стопалима
док се поново не наљутим
на звезде падалице.

Љубав љубави
(Љубици)

Један песник-филзоф,
који је волео децу
и све знао о универзуму
и њиховима, и људи љавана
и све да постоји љубав љубави
и љубави љубави и истини и истини.

Љубици, ми ћемо се још више волети
у времену које долази,
премаћите нас љубави,
о којој идете наши мачи и пројекти,
душани сустанари.

Циџелице

Твоје прве балетанке
и моје најдраже
стоје једне крај других.

Твоје су миш боје,
а моје од тамноплаве коже.

Твоје су окренуте ка истоку,
а моје ка северу.

У њима си као девојка,
а ја као девојчица.

Ти у твојима тек
почињеш да сањаш,
ја сам своје снове већ дала
месецу брату.

Пчелиња мајица

(Љубици)

Постоји једно место

где ћемо отићи.

Ту живи пчелиња матица

и слатко саће детињства

се лепи за непца.

Ту ћу ти приљубити уснице

да будеш шећерна и нежна

као лептирово крило,

као кућица од чоколаде.

Постоји још пуно места

која ћемо обићи

кад још мало оластариш

и озвездаш

до оног сунчаног прага

где ћемо се заувек

држати за руке.

Нојавице дејињства

Ти имаш плочице на стомаку

и дуге ноге као ждребе.

Почела си да шириш руке змајевима

и да растеш кроз ногавице

и твој паперјаста хаљетак.

Немој се спотаћи о месечину,

кошутице насмејана,

растерај измаглицу сивих дана

и нацртај ружице на образима.

Ти волиш хармонику испод нашег прозора

и весели хор дечака и босоног

који се ухватио за реп твога детињства.

Љубици

(рођенданска)

Ти си сирена из
наше игре на таласима,
један мали плави анђео
који се сваког јутра буди
у гнезду голуба.

Ти имаш звезду на челу
као јагње меку вуну
између очију којом мамиш
пољупце и мајчине прсте.

Ти се зовеш лахор
и немаш мана
као што их људи имају
јер ти припадаш астралном стаду.

Ти си мој жиг
који сам једног лета утиснула
у вечност борова.

Одрасћање

(Љубици)

Мораћеш да одрастеш
и твоје нежне дечје груди
процветаће у бели крин.

Мораћеш у свет
са породичним женским
завештањем

и ципелицама од нерца.

Твоје светло словенско лице

и кожа, и коса, и очи

претвориће се у

абажур на лампи.

Мораћеш међу огледала

да будеш глумица,

ти ћеш бити Аска,

а живот вук.

Мораћеш да одрастеш,

ширићеш руке

цирусима и кумулусима

и отварати меко крило

за диносаурусе.

Ваведење

(Љубици)

Озвездај ово Ваведење
 пред мој рођендан
 четрдесет седми.
 Напиши ми поруку
 из твог дечјег срца
да ласте никада не одлете
и да над нашим прозором
 свију свој дом
 од розенкварца
 и Мондшајн сонате
за мене и принцезу Угарку
 која се по Стигу шеће.
 Напиши ми својим
 рукописом невештим
нешто о пчелама и цвећу
и како ћемо бити срећне
 заувек и непојамно.

Чаробни бреї

(Љубици)

Мој сине, за главу ти треба јастук,
а за добар сан воденица,
каже један песник из прека.

Мила моја, ти спаваш испод дуге
и тајни зденац твојих трепавица
крије мале ватре успенија.

Сањај вилинско коло у врзини,
сањај тројку која јури из Краснојарска,
сањај бечки куглоф за бладане
и јагоде слаткокиселе као причешће.

Нека те нико грубо не такне,
нек ти нико овчице не изброји
док се пењеш на свој брег
чаробни и снежни.

мозар,

децу

универзуму

мудри мавама

штоји љубав љубави

небоже и истина и стинте.

ћено се јом више волеши

које долази,

наша душа љубави,

оре наши мачи и пропозу,

штатари.

Нежностии моја

(Љубици)

Нежности моја,
немој се никада плашити
тавних дрвореда
из мојих прича.
Само невиности
свићу зоре,
и твоје руке са
изгриженим ноктима
говоре ми да сам
још млада.
Нежности моја,
корачај храбро
као Брижит Бардо,
као мати Иларија,
као Јелена Ленголд
и буди хероина
сазвежђа песничког
и лилипутанског.
Нежности моја,
од искона,
од минђуше из музеја,
од древног рукописа
о походу Игоровом,
од бедра Наусикајиног,
од млека,
волим те
до бескраја.

Боја ствари

Ти си боја
мојих ствари свих,
наранџаста као Псалми Давидови,
црвена као Слобода предводи народ,
плава као Плави јахач минхенски,
жута као житна поља у Арлу.
Са тобом ја нећу никад остарити,
бићеш вечни јули у реверу,
дуги Булевар незнатих песника
бицикл испод златних сенки платана,
звездобројци са рукама до лаката
зароњеним у авантуре.
Не буди се пре уранка
да те варљива нада не украде,
време је празничних окупљања,
сачувај мало пређе детињства
и топлих пољубаца
за будуће дане.

Нови кафић

(Љубици)

Мама, ићи ћемо у нови кафић

кад он буде дошао.

Да, ићи ћемо и

пићемо топлу чоколаду

и читаћемо новине и

разговараћемо о нашем

туниском пролећу

и о атрибуту

и именском делу предиката

и о новогодишњим поклонима.

Разговараћемо о

мом рођендану

и о промоцији моје књиге

и о томе како ћеш

седети у првом реду

и гледати ме мало стидљиво

и мало критички.

Замак обасјан сунцем

(Љубици)

Постоји један замак обасјан сунцем
до кога се путује Кишовим улицама
и летећом мистријом Радомира Андрића
и његовог Радоша Модричанина.

Ту живи лепота девојка
са дијадемом од баршуна и злата
и хаћином са воланима и тајнама.

Ту девојку роса умива,
природа је наресила,
да је беља од снега
и руменија од ружице,
да се такве на свету рађало није
нити ће се рађати.

Та девојка си ти.

Ефекаѿ лейѿира

(Љубици)

Каћа и ја пишемо
о ефекту лептира.
Мила моја,
да ли би се променила историја
да се ти ниси насмејала.
Да ли би пала Троја,
да ли би се срушили зидови
александријске библиотеке,
да ли би Салома
ставила главу
свеца на пладањ,
да ли би Бошко Југовић
подигао крсташ барјак.
Мила моја,
да ниси замахнула
својом косом од ражи и лана,
не би било ветра
и пала би чуваркућа са прозора,
поклон старог учитеља.
Мила моја,
да ниси умела да љубиш,
раставиле би се оне
тектонске плоче
што их носе слоновима на леђима
и нестала би светлост света.

Ти си моја љубав

(Љубици)

Ти си моја љубав,
то сам ти рекла
оног јутра у породилишту
када си стезала мој прст
као васионску антену
и очима плавим као нада
тражила свој тајнопис
у невиним звездама.

Знала сам да ћеш бити најлепша,

жуто моје паче,
делија девојка,
жлезда моје жизни,
словенска антитеза,
град на Гори.

Знала сам да ћеш бити најчудеснија,

целов сабахзорски,
моје слово из Ижице,
ветробран механичких турбина,
белопута моја слутња,
камен са Млечног пута.

Бели анђео и њи

(Љубици)

Јабуко моја,
тако си се исто повијала
и над главом свеца
у седефастом хитону
оне ноћи јулске.
Анђеле бели са
милешевског зида,
близанче
крупнооки и румени,
загрлимо се опијени
и заљубљени.
Берба је осмеха
са сабора летњих
и панађура,
птичице моја,
угнезди се у моје груди
и остани ту
до васкрсења.

Ти си мој храм

(Љубици)

Крајеугаони камен храма
помера твој осмех безазлени
и груди дечје рањиве
као први стид беле,
као лабудови у пристаништу.

Свици се роје око твога чела
док певаш „Poker face”
уместо старе успаванке
и вртиш се, ромориш, жубориш
и увијаш гумено витко тело.

Кошава ти по лицу
црта краљевство патуљака,
а твоје мале руке
стежу пешкир свилени, везени
који виси са једног облака.

Грамајџика љубави

(Љубици)

Мама, хвала ти што си ми
показала математику,
грлиш ме пред спавање
и љубиш усницама
од крви и ружа.
Али ја не знам математику,
ја само сабирам
твоју зебњу
и множим твоју радост
кад с врата
бациш торбу и крила
и конфетама засипаш
кућу нашу сновидну.
Ја ћу те научити
граматику љубави
и ставићу ти
један лампион на чело
да светли као
у кинеској робној кући,
као постулати
мале људске среће.

Љубавна ѿесма за Љубицу

Заљубићу се у тебе
јер ти путујеш кроз векове
са заставом љубави
као транспарентом.
Купила сам јутрос
Петраркине сонете
које ћу ти читати
док ти сурфујеш
на моме лап топу
и тражиш златно руно
из скаске древне.
Заљубићу се у тебе
јер твоја душа је
једна ливада цветна
по којој ћемо трчати
и смејати се
и јурити зечеве и срне.

Песма народна

(Љубици)

Најлепше моје очи
читају народну песму
о јетрвици адамско колено,
о Мирку и Маринку.
Једино моје чедо,
да никада не упознаш тугу
и врч суза
уз цвеће ивањско
из ноћи горде госпођице Јулије
и осталих скандинавских веверица.
Буди као плима,
киша дионизијске радости,
елиса до сунчевих секстина.
Роди се више пута,
сјајна као белокост
и заљуби се у април,
ветровит и бујан,
чаробан као твој
јутарњи загрљај.

Моја Русија

(Љубици)

Јуродива моја,
водиш за собом
целу Русију,
Казанску, Владимирску,
Донску, Ахтирску,
Теодоровску, Курску.
Повећај хијалуроном
опсег цар звона,
додирни кубета златна
и слова
о самодршцу кнезу
и о Христу велелепном
и древном.
Слатка моја,
најдужа железница путује
од Москве до твога срца
и нема репетиције
и нема застоја.
Душо моја,
размакнутих руских јагодица,
ти си моја жеља,
ти си моја тајна
и глас херувимски чисти
што се разлеже до
космичких висова.

Комеџа

(Љубици)

Ти си комета
што се појави једном у веку
и сјајном прашином
заспе наш дом.
Ти си коштица грожђа
са бројанице
на твом танком зглобу
и виловитој руци.
Ти си зрно наде,
велике и надумне,
што стиже из
доба старих Словена.
Ти си витло зарно
из једне песме
и звоно новозаветно
што до Творца одјекује.

Љубав љубави

(Љубици)

Један песник-филозоф,
који је волео децу
и све знао о универзуму
и птицама, и лудим главама
пише да постоји љубав љубави
и лепота лепоте и истина истине.
Љубице, ми ћемо се још више волети
у времену које долази,
препловиће нас плима љубави,
о којој говоре наши мали пророци,
душини сустанари.

Добри дух Божића

(Љубици)

Добри дух Божића
нас обавија
као тебе црвене тачке,
трагови богиња.
На градском тргу
је концерт
симфонијског оркестра
и величанствени
поноћни ватромет.
Сутра ћеш се пробудити
другачија и нова,
почеће ново лето
и твој iphone
регистроваће само
добре вибрације
и месечеве таласе
из нашег тајнописа.

Твоја
неумитна коса
(Катарина)

Испод једног дрвета
у дворишту гимназије,
Када, твоја неумитна крв
у дамарица нектари
мучи је до раскрсћа
облака и матирних знајева.

једној згради
Немањиној пуши

За Кайтарину

Тебе треба заливати као цвет
јер мудрост се не прашта и
далеки врхови Килиманџара
прете да замрзну цео свет.

Ти никада ниси знала колико си лепа
и да градови шире своје руке да те загрле,
овог и оног септембра
који ће тек ући у вечне календаре.

Ти си се родила да засењујеш
целе библиотеке и астрономске станице,
док путујеш кроз време
кораком срне и девојчице.

Ти ниси веровала да се на твојој милошти
може сазидати храм
у коме ће се људи молити
за viseће мостове и шарене бициклисте.

Знаш ли, Катарина

(Катарини)

Катарина, знаш ли
шта је Нарцисов парадокс?
Колико смо времена изгубили
што нисмо љубили,
него смо тражили
винил на новогодишњем дрвету
и златне саонице
из Лангобардије.
Катарина, знаш ли
да се мора пешице ићи
до логоса у теби,
у мени
и оних
чворова антрополошких
које треба одмрсити
и исправити
и испеглати.
Катарина, знаш ли
да ниси сама
на овој планети,
да постоји читав свет
лептира и фудбалера
и река смеха
и фабрике оптимизма
које ћемо отворити.

дворини
тата, твоја неумијена крв
у димарима неумијених
мртвице до раскрсћа
одлака и памтих змајева.

у једној згради
у Амањиној змици,
тата, твоја неумијена коса
у сајтовима неумијених
пада преко каиурија
и кичи из глатке.

Девојке њролазе

(Катарини)

Природне девојке
са полуосмехом
пролазе поред
Галерије фресака.
Твоја је коса као
кедар са Златибора,
тамни водопад кестења.
Шта све ниси читала,
шта све ниси преводила,
где све ниси путовала,
у Ницу, у Венецију,
у Барселону
да се сретнеш
са пролећем
и фанфарама.
Танке девојке
пружају руке
до предворја митологеме,
твоја шминка трансlucentна
те открива.

Каћа

Бокори се јоргован
око твојих стопала,
Каћа, ти си увек знала
да рачунаш,
али ниси видеала
колико је растојање
од човека до човека.
Невиности,
свићу зоре у Хипербореји,
док ти сањаш
златно руно и крчаге соли.
Твоје танко тело
би да вришти
због јаких парфема
и хроматских сензација.

Твоје беле руке
би да загрле
једну брезу
на Чачалици.

Каћа, у твојим дубоким очима
библијска роса
и светлост васкрсења.
Ти си најнежнија птица
која се спустила
у крлетку овога дана.
Каћа, када би само знала
колико си заносна
и колико је љупкости и миља
у твојим скутовима.
Скромности,
запевај опет ону песму
од душе и белокости.

Сан

(Катарини)

Каћа, спаваш ли?
Да ли ти је мекано,
да ли ти је удобно,
да ли ти је довољно плаво
и довољно високо?

Каћа, сањаш ли?
Да ли ти је звездано,
да ли ти је валовито,
да ли ти је стиховито
и довољно широко?

Каћа, снатриш ли?
Да ли ти је топло,
да ли ти је крилато,
да ли ти је свилено
и довољно лековито?

Отвори прозоре

(Катарини)

Тамо где смо сада
једном нас више неће бити.
Отвори прозоре, Каћа,
ближе се празници,
канделабри сијају као звезде,
као рефлектори на твојој капи.

Дуго смо путовали,
још са Карпата и Закавказја,
до Дунава и зарног витла,
до твоје собе мале као
лицидерско срце.

Отвори прозоре, Каћа,
принцезе одлазе да плешу
целу ноћ и да подеру
своје нежне ципелице.

Нашминкај се бојама пурпура
и сочних малина,
истакни чело месечево
и очи тавне
и усне безазлене.

Размисли, космичка прашина нас обавија
док ти у Петници
спремаш свој курс из психологије.

Отвори прозоре, Каћа,
ближе се раздања.

Твоја неумитна коса

(Катарини)

Испод једног дрвета
у дворишту гимназије,
Каћа, твоја неумитна крв
у дамарима нежним
путује до раскршћа
облака и папирних змајева.

У једној згради
у Немањиној улици,
Каћа, твоја неумитна коса
у слаповима нечујним
пада преко капута
и клизи низ дланове.

Испред једне библиотеке,
ту, преко пута поште,
Каћа, твоја неумитна жуд
дугим кораца од жада
сања један звездани круг
од слова и новогодишњих украса.

Кашарини

(рођенданска)

У кошуљи сновидној
ти се будиш, Каћа
ево већ седамнаест лета.
Ту, око Савиндана
походе те анђели
и вагабунди са
заставама алтруизма
и борама радосницама.
У раздања, Каћа
светлост са севера
игра се по твоје лицу
и обрвама
и прави мреже зрака
и аероплана.
Негде ћемо се наћи,
крхкости непатворена,
у камиљој кожи из Туниса,
у мелемном ињу из Капернауа,
на тремеђи вечности,
где ти живиш, Каћа.

Преображење

Преобрази се данас у цвет,
у мало једро наде
располућених обала.

Преобрази се у кажипрст
којим се додирују заљубљени
по лицу.

Преобрази се у мали трг
са голубовима и
продавницу чоколаде на Шанзелизеу.

Преобрази се у песнички врт
испред Цркве Светог Максима
у Костолцу.

Преобрази се у летњу позорницу
за концерте и карневале
и две сестре,
плаву и црну,
које се држе за руке.

Преобрази се у меку
дечју кожу
и мало тело
које се мота око мојих ногу
и носи пуно наручје среће.

Свѣта Екаѣарина

*Како да те дам у ѿуђе руке,
најнежнији међу анђелима?*

Нас четири смо увек заједно,
твоја икона изнад креветића моје Љубице,
твоје име у имену моје Катарине,
твоје погубљење – моје рођење.

Нежна маслино, пут ти је миришљава као у моје Љубице,
лепа си и мудра као моја Катарина,
твој разбој са гвозденим клиновима – моја поезија.

Предеш невестинско рухо од злата и порфира,
огртач од најмекшег јагњета за венчање на небесима.

Ми ћемо ти носити ударје,
моја Љубица, твој осмех, кутију шећера,
моја Катарина, бисер, благо из ризница,
ја, сребрни пехар росе мајских цветова.

А у том твом часу, гладићу им косу
и љубићу их и причати о сунцу и месецу,
само да не чују, само да не виде
како се иде међу анђеле.

Један месник-фризар,
који је волео децу
и све знао о универзуму,
и птицама, и мушцима,
и левицама, и левицама,
убице, ми ће
у времену који
премаћуће
који је

му
лаваца

љубав љубави

те и истина и истите.

мо се још више волети

е долази,

наша душа љубави,

оре Наши мачи и ророр,

У средишћу освића лирске израза

*Љубав мајке највећи је драгуљ у
њеном срцу који је највиша свеко-
ликим хришћанским вредности-
ма.*

Најблагороднија хришћанска врлина је љубав коју би требало у себи сваки човек да носи и негује као грумен, као зрак светлица које би му доносиле обиље најнеопходнијих животних дарова. Јер све што човек учини другом, вратиће му се, оно што даје, то ће и добити. Не треба сејати и ширити мржњу и завист, јер ће то разарати, више оног што то чини, него оног коме овако нечовечне емоције упућује. Љубав и добре мисли које упућујемо према другима, уклањају све препреке на нашем путу, отварају богоугодна и благотворива врата ка пределима свеобиља. Тада је човек у стању да своје небо дохвати и спусти на земљу. Зато будимо доследни своје визије да би се она кроз наша дела остварила јер „бити преображен препородом свога ума“ главни је предуслов за благодарје и благослов Господњи.

Славица ЈОВАНОВИЋ, са својом поетском књигом насловљеном *Алфабет љубави*, сврстава се у ред престижних стваралачких умова у српској лирици. Она је и знани књижевни критичар или тумач књижевности. Са таквих духовних вертикала у којима је изрекла сопствене судове, укоренила је, сасвим је извесно, сопствени уметнички стандард досежући значајне резултате у књижевности и доказујући своју већ обликовану склоност.

У новој књизи Славице Јовановић, коју је посветила свом чеду Љубици и сестричини Катарини, кроз оваква лирска бокорења која се темеље на неограниченом емотивном распону, све се чешће, и све се јаче разбуктава из темеља једне чисте, истинске љубави, бескрајност она небеска. Таква љубав не може бити ограничена ни пред каквим животним препрекама и замкама које стварност лукаво и неуморно намеће. Напротив, она је подстицај да се у лирском казивању досегну висине небне, које јој дарују бисерје из шкољки емотивности што таласа незауостављиво и чудесно делећи јој савршенство мајчинског односа, један зачуђујући уметнички ефекат сјаја, облика и боја, и тада њено чедо, њена животна узданица, како каже песникиња *„Њосџаје боја мојих сџвари свих / наранџасџа као Псалми Давидови, црвена као Слобода ѡредводи народ, ѡлава као Плави јахач минхенски, жуџа као жиџна ѡља у Арлу...*

Уводном песмом Љубици са бираним речима и нежношћу брижне мајке, каже *Плаво око у ѡресеку времена, вечносџ у ѡазуху лабуда... и коса златна као у малих куџидона шџџо сџрелама ѡађају џако да џе је већ заволео свако.* Песникиња Славица својом јачином лирског говора, императивно потенцира белину лабуда, неуништивост и чистину љубави која је прожима као родитељку, али и која може прожети сваког кога мали купидон погоди својим неубојитим стрелама јер су њихове мете непогрешиве, оне увек погађају да разбукте у човеку извориште жара љубави и оданости, док се они без супротстављања повинују осећањима која се у њима шире, која неуништиво забокоре.

Дакле, поетеса Славица ненаметљиво, нежно успева да сваког прожме љубављу који је немају, а нажалост има и таквих. Она их преображава у потпуности у лепоту, да би из сопствених безличних дубина изронили, да би досегли савршенство људскости, а што се у њеној поезији осећа као успешан уметнички ефекат и крајњи циљ. Јасне поруке представљају врхунац њеног креативног мишљења у чему искричи нешто мистично и магијско коме нико не може да

одоли. На може, јер Славица према свом чеду осећа, као и према својој сестричини Катарини снажност доживљаја и безрезервну емотивну повезаност. Такви стихови које нам представља у својој књизи не могу оставити равнодушним ни оне који су скривени у сопственим „љуштурама“ израженог ега. Овај поетски исказ их с лакоћом отвори и равнодушност замени за муњевите мисли, за просев њима до тада недосегнутог хоризонта најљудскијег осећања, осећања привржености према детету.

Славица је песникиња која упућује на таква осећања једним јасним, сажетим и сликовитим порукама да код читалачке публике неминовно убаца у њихове душе клицу радозналости и тако их упутује да доспеју до саме сржи среће, до љубави која је увек неопходна да би и они себи саградиле мост којим ће прећи на „ону страну“ која не обилује проблемима, која их натапа светлицама.

Песмом *Чаробни бреј* (која не садржи трагичност попут романа Томаса Мана) већ обилује садржајем суптилих порука, брижне мајке која императивно саветује своју Љубицу... *док се њењеш на свој бреј / чаробни и снежни мисли само на лепе ствари, мисли само на пролаз животним стазама које ћеш успешно прећи и још успешније стићи до циља. Зар није дужност родитеља да своја чеда упућује како ће најлакше пребродити животне препреке и прећи, стићи до жељеног циља?!*

У песми *Комеџа*, она своје дете говорећи упоређује: *Ти си комеџа / што се њојави једном у веку / и сјајном њрашином / засје наш дом...* Са израженом брижношћу доброте опомињује је на опрезност, на пролазност свега што је у животу очекује не заборављајући да је подсети на словенство њених предака, *на звоно новозавешно / што до Творца одјекује*. Исто тако и своју сестричину Катарину упућује да се клони нарцисоидних превирања у свом бићу, јер јој она неће донети приврженост и оданост окружења. Скромност и смерност су врлине које треба да је преплављују јер ће само са њима стати на благодне и богоугодне стазе које ће јој донети сјај лепота у стасавању.

Све песме писане су завидном оригиналном енергијом и истакнутом духовношћу коју Славица поседује. Она у својој поетској филозофији тежи да досегне оне вредности које указују на разуђен слив смислених порука користећи се уметничким метафорама и симболима које њену духовност плене сазнајном суштином. Често надахнута традиционалном баштином предака, она и самом читаоцу даје моралне идеје. Смислено и узвишено, тако као то може само њена доброта којом обасјава како нас читаоце, тако и само време.

24. 12. 2019.

Ана ДУДАШ

Поезија ѿуна милошће и блајосћи

*(чиїшлалчки зайис уз ѿесме у књи-
зи „Алфабетї љубави“ Славице
Јовановић)*

Ововремена поезија, посебно писана руком песникиње, поседује лирско-медитативна својства – неку врсту неукротивих струјања из погледа и ко зна којег другог изворишта у дубини најинтимнијег људског бића. Утолико је песнички језик углавном подређен самосвојном тајанству и потреби да се ЈА препозна у ТИ и обрнуто, односно полазиште проговора поетског, из нечег недокучног и заумног да пређе у нешто јасновидније и естетски пријемчивије. Тим трагом се кретала и песничка реч **Славице Јовановић**, у најновијој књизи песама „**Алфабет љубави**“, датој у исповедном тоналитету, широком и несводивом условно на тематско-мотивациони повод; обраћање детету још уснулом и сестричини потпуно етеричној у облаку чаровитом и препуштеном ветру који нема милости за танане и крхке.

Уосталом, поезија не може без животодајних садржаја, без притока благодати и обожености; надасве, у изрицању колико самоспознајних открића толико и емотивних проницања у само суштаство постојања. А знамо, да лиричност исијава свеколику топлину и нежност и када им се чини да сам доживљај блискости онога што јесу и онога што би могли да буду, спонтано из доживљајног подстицаја, преводу у медитативно семе – и опет, све то оплођено, у мисаоном

домашају, враћају свом озареном заметку – метафорама, сваки пут, изнова, приближеним преображају... Могло би се рећи, да су стихови ових песама стекли изузетну пријемчивост и сложенија унутрашња значења уз помоћ акцената најчунијих у библијској интонацији, некој врсти неоодољиве нежности и треперења у бдењу мајке над дететом, у казивању разговетном, иако су речи шапутаве... Такође, **Славица Јовановић** не потискује из свог исказа: сјај и занос или сан и опчињеност, сликом највољенијих, у којима види сопствено осмишљено битије и онај свевишњи прозрак „са заставом љубави“. Све то речено и слућено постаје „тајнопис / у невиним звездама“ или „слово из Ижице“.

Несумњиво, ова песникиња, стиху омогућује отвореност за разнолике исказе, од несуздржане емоционалности до извесне мисаоне пуноће, у дијалогу са сликом детета у очима пуним заљубљености, али и брижности пред налетима стварности, непредвидиве и осенчене фатумом сопствене пролазности, када свет неумитно изгуби боју бајке. Отуд, у нискама и каскадама светлосним из каталога душевног, повремено се јави сенка нечег опомињућег на путу „у свет / са породичним женским завештањем...“ А тај пут захтева разазнавање опрезности у тренуцима искушеничким, утиснутим у сваки наредни степен одрастања. Њен глас није једносмеран и носи у својим унутрашњим скривницама и у метафорама рефлектирајућу егзистенцију, неку врсту преслишавања поетике – посебно оне, захваћене речима најнежнијим, у осетљивости и проговору љубавном мајке, која се огледа у лику детињем...

Занимљив би био један именик тих метафора, својствених интонацији **успаванке** и њихово ширење у кружним вишезначним датостима, око референцијалног тематског језгра: прст-васионска антена, нада, тајнопис, паче, девојка, жлезда моје жизни, словенска антитеза, целов сабахзорски, ветробран механичких турбина, камен са Млечног пута, ефекат лептира, зидови александријске библиотеке, крсташ барјак, коса од ражи и лана, замак обасјан сунцем, беља од снега, руменија од ружице, прве балетанке, два спојена кревета, звезде падалице, цар звоно, кубета златна, моја жеља

– моја тајна, глас херувимски чисти, коштица грожђа, зрно наде, витло зарно, звоно новозаветно, Нарцисов парадокс, винил на новогодишњем дрвету, златне саонице, тамни водопад кестења, предворја митологеме, шминка транслучентна, милошта, храм, висећи мостови, шарени бициклисти, зоре у Хипобореји, златно руно, крчаг соли, хроматске сензације, бреза, библијска роса, преображење, огртач од најмекшег јагњета, венчање на небесима, кутија шећера, бели крин, светло словенско лице, врч суза, цвеће ивањско, белокошт, јутарњи загрљај, ливада цветна, кућа наша сновидна, граматика љубави, лабудови у пристаништу, краљевство патуљака, берба осмеха, васкрсење, пудер од малина, стреха од трепавица, голубица, јули у реверу, звездобројци, пређа детињства, тавни дрвореди, хероина сазвежђа, чаробни брег, сан воденица, тајни зденац, причешће, Ваведeње, дом од розенкварца, пчелиња матица, лептирово крило, кућица од чоколаде, сунчеви праг, ногавице детињства, паперјасти хаљетак, сирена, плави анђео, астрално стадо...

То су именице обгрљене атрибутима, именице узете из симболичких значења и оне друге из имагинативних недогледа, унутар духовног озарења са супститутивним елементима. У синтагмама се зачињу повремено у творењу генитивном, постају спојиве у вишеделној одвојености, час оностраној, час метафизичкој, у одсеvu неизмерне милоште из душевних рудокопа. Стихови су подређени различитом, али самостворном разлиставању асоцијација и паралелних запажања – у ономе осећајно доминантном, у сливености појмова који означавају саоднос између мајке и детета, на оно што јесте и на оно што се нуди из позиције ствари заједно упућених времену животодајном. У том значењу су записане песме: Чаробни брег, Пчелиња матица, Ваведeње, Ногавице детињства, Ефекат лептира, Нови кафић и надасве Ципелице, у којој се огледају са оним што је имало заједнички именитељ у погледу на свет окренут истовремено јави и сновима, у два различита смера: „Твоје прве балетанке / и моје најдраже / стоје једне крај других. / Твоје су миш боје, / а моје од тамноплаве коже. / Твоје су окренуте ка истоку, / а моје ка северу. / У њима си

као девојка, / а ја као девојчица. / Ти у твојима тек / почињеш да сањаш, / ја сам своје снове већ дала / месецу брату.“ Ова песма, и многе друге, бранила се од налета патетичних исказа и повишене егзалтације интерполацијом појединих значења из интелектуалног вокабулара и књига читаних, емотивно посвојених. Песникиња је сва у посвети другом лицу и једноставно, из стиха у стих, прво лице једнине задобија, **свеколикe одреднице другог** – односно, **значења другости**, без које ова лирска казивања – свакако, не би досегла неопходну обједињеност и захвалну симболичку раван у контексту модерне поетике – освајане и још довољно неосвојене. Утолико је позиција песничког субјекта разумљива у предавању детињству и призивима сопственог времена одрастања, уз слике кћерке, обојене сневањем. То сећање је најприсутније у реминисцентним датостима и разговорним тренуцима са сестричином чије „танко тело / би да вршти / због јаких парфема / и хроматских сензација“. Сестричина, у овом лирском портрету, грли „једну брезу / на Чачалици“ и постаје „најнежнија птица / која се спустила / у крлетку овог дана“. Отуд је њена песма „од душе и белокости“. Такође, у завршној песми „**Света Екатерина**“, сестричино име, кћеркино и светитељкино, хране подједнако својом духовном супстанцом „разбој са гвозденим клиновима“ – коначно, све то - саопштено и наслутивно - јесте у судбинском одређењу „моја поезија“.

Слике и искази се заснивају на подударности коју им обезбеђује богата асоцијативност и преслишавање песникиног широког интелектуалног искуства – обједињавајућег, у освртима на изворишта и карактеристике досадашњег животног, стваралачког и књижевног домаћаја. Ова песничка књига – целовит лирски спев – доказује колико је ова песникиња, језик утемељила, на однегованој песничкој изражајности и неисцрпној имагинацији. У сваком случају, то све препознатљиво на једном вишем степену исказивости, устврђује њен значајан креативни потенцијал и уметнички идентитет.

Белешка о аутору

Славица Јовановић (1972) рођена у Пожаревцу где је завршила основну школу и гимназију. Дипломирала на Филолошком факултету у Београду на групи за српску књижевност и језик са општом књижевношћу, а потом завршила и специјалистичке студије. Мастер рад из српског језика одбранила је на Филозофском факултету у Косовској Митровици. Ради као професор књижевности у Пожаревачкој гимназији и уредник је *Развијка*, омладинског часописа за књижевност, културу и уметност. Члан је редакције часописа *Мајдан* и *Сџић*, као и многих струковних удружења.

Пише и објављује поезију, прозу, есејистику и стручне радове у књижевној и научној периодици.

Добитник је награде *Печат кнеза Лазара, Златног йера* за есеј о глумцу, *Повеље културе рада Пожаревца*, награде *Мирко Бањевић, Сребрног слова ћирилице* и др.

Објавила је збирке поезије: *Кошуља од љиљана* (Центар за културу Пожаревац 2006), *Љубав* (Епархија браничевска 2012) и *Нешто као осмех*, у коауторству са Голубом Јашовићем (Књижевно друштво Косова и Метохије и Удружење књижевника Србије 2017), *Лирски узваници* (Библиотека Србољуб Митић и Браничевско-стишка књижевна заједница, Мало Црниће 2017) и књиге есеја *Есеји од немира* (Књижевна заједница Пожаревац 2019).

Председник је Књижевне заједнице Пожаревац и Друштва за српски језик и књижевност за Браничевски округ.

Члан је Удружења књижевника Србије.

Славица Јовановић

Алфавет љубави

Издавачи:

Филиј Вишињић, Београд

Књижевна заједница Пожаревац, Пожаревац

За издавача:

Дејан Масићиловић

Славица Јовановић

Рецензенти:

Ана Дугаић, *Радомир Андрић*

Лектура и коректура: *аутор*

Техничка припрема:

Александар Арсић

Корице:

Александар Андрејић

Штампа:

САТЦИП, *Крушевац*

Тираж: 300

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

821.163.41.09-1 Јовановић С.

ЈОВАНОВИЋ, Славица, 1972-

Алфabet љубави / Славица Јовановић. - Пожаревац
: Књижевна заједница „Пожаревац“; Београд : „Филип
Вишњић“, 2020 (Крушевац : СатЦИП). - 68 стр. : фотогр.
; 21 cm

Ауторкине слике. - Тираж 300. - Стр. 55-58: У средишту
освита лирског израза / Ана Дудаш. - Стр. 59-62: Поезија
пуна милоште и благости / Радомир Андрић.
- Белешка о аутору: стр. 65.

ISBN 978-86-81580-11-0 (КЗП)

а) Јовановић, Славица (1972-) -- „Алфabet љубави“

COBISS.SR-ID 16569865